

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

Önkéntesek.

Meddig tart Észak csodája, a finnek dicsőséges ellenállása? Eljut-e a sikeres befejezésig, vagy letörik a szörnyű nyomás sulya alatt?

Az utóbbi napokban rémes megpróbáltatásokat kellett a kis nemzetnek kiállnia. A vereség szégyenétől felbőszült oroszok napról-napra bomba-esővel árasztják el a finn élet legértékesebb alkotásait. Volt nap, amikor négyezer bombát dobtak le; és milyen bombákat? Ötmázsásokat is olyan helyeken, amelyek ellen különös düh fűti a megvadult orosz hadvezetőséget. Szép, nagy városok ma már teljesen romokban hevernek, a szörnyű erejű bombák a tereken és utcákon is bányaszerű mélyedéseket vágtak, amint az idegen újságok tudósítói borzadózva írják.

Meddig bírja a finn lélek ezt a poklot? S bírja-e, bírhatja-e egymagában?

Részvétellel és aggodalommal kell figyelniünk, kapnak-e

valahonnan számottevő segítséget? Anglia és Franciaország, amelyeknek elsőrangú érdeke volna, hogy a finn szabadság és függetlenség ne bukjék el, nem tettek még följegyzésre érdemes lépést azoknak az ígéreteknek a beváltására, amelyeket a Népszövetség összejövetelén hangoztattak. Napról napra történnek fogadkozások hadiszerek küldésére, de embert, küzdőtársat nem akarnak beállítani a finn hadsereg gyérülő soraiba. Tisztelik és elismerő szavakkal illetik a finn hősiességet, de a maguk érdekeit nem kockáztatják a kis nemzet kedvéért.

Némi reményt és vigasztalást nyújt a finnek barátainak, hogy egyes nemzetek önkéntes csapatokat szerelnek föl és indítanak segítségükre. Ebben a tekintetben első helyen állanak a svédek. Mult számunkban méltattuk ennek a művelt, bátor, áldozatkész nemzetnek dicső multját. A vér nem válik vízzé, a svédek ezer számra sereglenek önkéntes csapatokba s kitűnő fölszereléssel, nemes lelki elszántsággal sietnek szomszédaik támogatására. A svéd önkéntesek száma két dandárra, mintegy 12 ezer emberre rug. Ezek mellett a norvég önkéntesek egy dandárt és a dánok is egy dandárt állítottak ki. Van egy vegyes dandár is, amelyben különféle nemzetiségű önkéntesek vesznek részt. Ez a vegyes dandár lobogójául az olasz nemzeti színt választotta, amiből arra lehet következtetni, hogy az olasz önkéntesek is nagy számmal vonultak föl a finnek támogatására.

Példájuk remélhetőleg azokat is meg fogja mozgatni, akik hatalmi sulyukat inkább latba vehetnék az igaz ügyért. Remélhetőleg a segítség nem várat addig magára, amíg késő lesz. Kétszeresen ad, aki gyorsan ad.

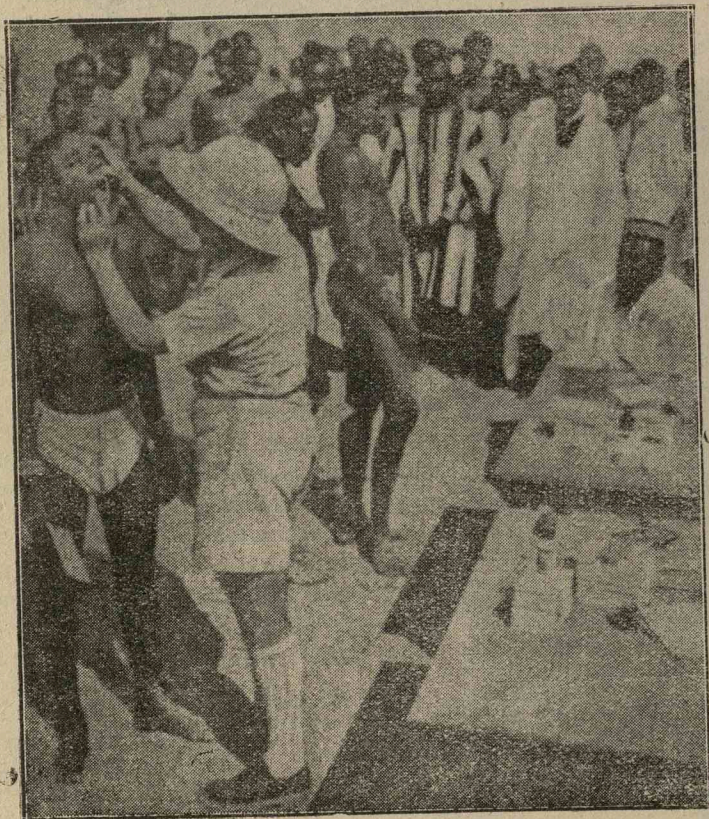

Svéd önkéntesek Finnországba érkeznek.

A tudomány a honvédelem szolgálatában.

A finnek nemcsak katonai erényeikkel keltették föl maguk iránt a világ becsülését. Polgári életük rendjét is bámulatosan meg tudták szervezni. A nagy megpróbáltatásban egy szívvel, egy lélekkel védik hazájuk függetlenségét. A népi fegyelem mellett műveltségüket is az önvédelem szolgálatába tudják állítani. A külföldi lapok nagy elismeréssel írják arról is, hogy a sebesült finn katonák a legjobb kezelésben részesülnek. Az orvosok szintén sítalpakon követik a gyorsan mozgó csapatokat és a sebesült katonákat szánkókra helyezve maguk viszik olyan helyekre, ahol kezelésükre alkalom nyílik.

Megmenekült oroszok.

Az orosz katonák sorsától nem tagadhatjuk meg emberi részvétünket. Nemcsak a finn fegyverek veszélyeztetik életüket, a szörnyű időjárás még a fegyvereknél is többet árt nekik. Ezrével fagynak meg az uttalan erdőségek öles havában, mielőtt a finnek fogságba tudnák őket ejteni. Szerencsés az, akire a finn járőrök még életben rátalálnak. Csoportképünk, amely orosz foglyokat ábrázol, azt mutatja, hogy az orosz katonák is jól föl vannak öltözve, de úgy látszik, lélek is kell a győzelemhez.

Fekete katonák.

A franciák a világháboruban hadi sorba állították gyarmati népeiket. Most még nagyobb számban vonják be őket a hadseregbe. A néger fejedelmekre egyszerűen kivetik, hogy a népesség arányában mennyi katonát kell a francia hadsereg számára kiállítaniok. A néger fejedelmek aztán összedoboltatják férfi alattvalóikat s maguk végzik el a sorozás műveletét. A besorozott feketéket aztán hájóra ültetik, átszállítják Franciaországba és képességeiknek megfelelő kiképzésben részesítik.

Képünk egy gyarmati sorozás jelenetét ábrázolja.

A termények és takarmányok ellenőrzése Erdélyben.

A kormány legfelsőbb kívánságra elhatározta, hogy a különböző tartományok székhelyein sorozatos minisztertanácsokat tart, mindenütt meghallgatja a helytartóságok, városok és vármegyék vezetőit, a parlamenti képviselőket, a céheknek és a Nemzeti Ujjászületés Frontjának képviselőit. Ezek a kormány elé tárják sérelmeiket s megoldásra ajánlják mindazokat a kérdéseket, amelyek a tartománynak a lakosságát érdeklik. A minisztertanács a kormányelnök vezetésével tehát mindenütt a helyszínen tanulmányozza a függő kérdéseket, ott hallgatja meg a panaszokat és sérelmeket és a mai gondterhes időben mindent elkövet, hogy az ország békéjét és nyugalma biztosítsa s az elégedetlenség hullámainak gátát emeljen. A legelső ilyen minisztertanácsot Kolozsváron tartották meg és azon megtárgyalták Erdély, illetve a három tartomány összes függő kérdéseit.

Kolozsváron a kormány tagjait nagy ünnepséggel fogadták és a királyi helytartóságon megtartott értekezlet alkalmával Tatarescu miniszterelnököt, Tataru Coriolan helytartó üdvözölte. Kijelentette többek között, hogy meg volt győződve arról, hogy a kolozsvári minisztertanács üdvös lesz és a helyszínen egész égető kérdést fog megoldani. Tatarescu miniszterelnök válaszbeszédében világosan körvonalazta a tartományok székhelyein tartandó minisztertanácsok nagy jelentőségét. Kijelentette, hogy a mai idők következtében kormányozási és közigazgatási téren új módszerekhez kell folyamodni. A végzetesen nehézkes, késedelmes tevékenység helyett egyenes módszerekhez kell folyamodni, amelyek mind a tájékozódásnak, mind a tevékenységnek területén gyorsasággal járnak. Kijelentette továbbá, hogy Szamos-, Maros- és Temes-tartományok lakosságának társadalmi, gazdasági és közművelődési élete iránt nagy érdeklődést tanúsít a kormány. Különös gondal kell megvizsgálni ezen tartományok gazdasági színvonalának emelését és megerősítését. Azután az Uralkodó érdemeit méltatta, aki az ország megújításának az élén jár.

A három tartomány vezetőinek értekezletéről hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint Tatarescu miniszterelnök sorban meghallgatta Szamos-, Maros- és Temes tartományok királyi helytartóinak helyzetjelentését. De meghallgatta az erdélyi megyék és városok kiküldötteit is. Az értekezlet első vonalá-

ban a hadbavonultak szegénysorsu családtagjainak a megsegítése áll.

A Kolozsváron megtartott értekezletnek Bucurestiben folytatása volt. Az értekezlet után ugyanis a királyi helytartók Bucurestibe utaztak, hogy a kormány rendelkezésére álljanak. Pénteken újabb minisztertanács volt, most már a fővárosban, amelyen a január 20-án Kolozsváron tartott értekezlet kapcsán felmerült kérdéseket vitatták meg. Ez a minisztertanács rendkívül nagyjelentőségű határozatokat hozott. Többek között kimondotta, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges vetőmagvakat fog szétszítani a gazdák közt, s biztosítani fogja a mezőgazdák hiteligényeit. Elhatározta továbbá a minisztertanács, hogy

a kormány a terményeknek és takarmányoknak a magánkézben történő felhalmozását felfüggeszti és olyan intézkedésekkel helyettesíti, amelyek biztosítják a hadsereg ellátását és a termény-, valamint a takarmánykészleteknek arányos elosztását az egész ország területén.

További határozat, hogy a földreformból származó peres eljárások befejezését a kormány meggyorsítja. Új törvényt hoz a kihágásokból eredő állami követelések végleges rendezésére. A községi erdők és legelők átadásának a menetét meggyorsítják. Felülvizsgálat alá kerül a nyersbőr eladása a hadsereg szükséglete és a belső fogyasztás igényei szerint. Módosítást nyer az elszegényedett iparosok és kereskedők megsegítésére vonatkozó törvény.

A minisztertanács ugyancsak elhatározta, hogy az ország petróleum, benzin és sóellátásának megjavítása érdekében új intézkedéseket fog tenni. Ezzel kapcsolatosan köölaj-kormánybizottságot létesít. Már a hivatalos lapban is megjelent a rendelettörvény, amely a köölajtermelés, feldolgozás, eladás és kivitel ellenőrzésével megbízott felügyeleti szerv létesítéséről intézkedik. A kormány folytatni fogja az erdélyi és bánáti hitelintézetek támogatását és elhatározta, hogy több iparbank fiókot létesít. Ugyancsak kimondotta a minisztertanács, hogy Topánfalván katonai és paraszt járművek gyártására ipartelepet létesít.

E határozatok valóban gyökeres alkalmazkodást jelentenek a rendkívüli viszonyokhoz.

Tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, feljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekezzen mindenki mielőbb beszerezni a

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a

MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALÁBAN, CLUJ-KOLOZSVÁR, STRADA BARON L. POP 5. SZÁM ALATT.

Külföld

Üzlet és barátság. Amerikában sűrűn hangoztatják kormánykörök is a finnek iránt való barátságot. Kisebbségi nagyobb pénzsegélyt is juttatnak a finnek támogatására. Közben azonban az üzletről sem feledkeznek meg. A háború kitörése óta egyre növekszik a szovjet felé irányuló amerikai benzinkivitel, mely az utóbbi hónapokban 1 millió 500 ezer hordót tett ki. A szovjet az amerikai benzint a finnek elleni bombatámadásra használja fel.

Japán kétes magatartása. A háború kitörésekor nagy kétség támadt az iránt, hogy Japán melyik küzdő csoporthoz fog csatlakozni. Mindkét részen ellenfelei keveredtek harcba. Az oroszok a kínai háború kitörése óta hol nyíltan, hol a mongolok útján gátolni törekedtek Japán előretörését. De a másik csoportban Anglia szintén ellenfélként viselkedett Japánnal szemben a kínai harcok folyamán. Érthető tehát, hogy Japán mindezekig megőrizte semlegességét a harcoló felekkel szemben. Közlebről azonban egy esetből kifolyólag hevesen Anglia ellen fordult. Az történt ugyanis, hogy az angolok egy japán személyszállító hajót feltartóztattak és a hajón utazó németeket fogságba ejtették. Ezt az eljárást a japánok nagy sérelemként bírálják el. Egyelőre a diplomácia útján juttatják kifejezésre az angol eljárás miatt támadt elégedetlenségüket, hangoztatják azonban, hogy szükség esetén erősebb eszközökhöz fognak folyamodni.

A németek Olaszország megnyugtatására törekszenek. Egy francia újság szerint a német külügyminiszter emlékiratot szerkesztett és juttatott el Mussolinihoz, amelyben fölvilágosításokat nyújt Németország háborús törekvéseiről. Az emlékiratban biztosítja Olaszországot, hogy hű szövetségese marad. Németország tekintettel lesz az olasz érdekekre és biztosítékokkal szolgál arra az esetre, ha a szovjetnek szándékában állana megsérteni az

olasz érdekszférát. Cserében a német kormány annak szükségességét hangoztatta, hogy Angliát a németek Hollandia és Dánia irányából megbéníthassák és azon reményét fejezte ki, hogy ez a terv nem fog ellenállásra találni Olaszország részéről. Az emlékiratot jan. 17-én küldték el Rómába.

Nagy földosztás lesz Spanyolországban. Serrano Sunner belügyminiszter kijelentette, Spanyolországban tavasszal a legszélesebbkörű földbirtokreformot fogják megvalósítani. A kormány célja az, hogy minden földművest megfelelő területhez juttasson. E célból a nagybirtokokat és az egyházi birtokokat fogják méltányos alapon felosztani.

Az egykori szövetségesek ellen. A francia szenátusban rendkívül éles felszólalások hangoztak el a bolsevista agitátorok és a szovjetkormány magatartása ellen. Chautemps helyettes miniszterelnök a kommunista izgatásról beszélt és hivatkozott arra, hogy mindenkit, aki a külfölddel való összejátszás gyanújában állott, sürgősen el kellett távolítani a francia állampolgárok sorából. Gyorsan kell cselekedni — úgymond —, mert a háborúban álló Franciaország nem tűrhet meg olyan elemeket, akik a nemzet ellen foglalnak állást. A szenátus végül 294 szavazattal egyhangulag elfogadta a kommunista képviselők mandátumának megsemmisítéséről szóló törvényjavaslatot.

Kitartanak a finnek. A szörnyű pusztítások után, amelyeket az oroszok repülőátmadásaikkal Finnországban elkövettek, most a szárazföldön is óriási erőket hajtanak a finn vonalak ellen. Egyszerre nyolc-tíz ponton is rohamozzák a finneket. Ezek azonban erődítményeiket állandóan javítják és bővítik s így az oroszok újabb támadásai is nagy veszteségekkel omlanak össze.

Olaszország az orosz terjeszkedés ellen. A német és olasz barátságos kapcsolatokat nagy mértékben zavarja az az aggodalom, amelyet Olaszország táplál az oroszok délfelé irányuló terveivel szemben. Ugy látszik, Németország lépéseket tett Olaszország megnyugtatására. Az a hír ugyanis, hogy Dél-galicianak azt a részét, amelyen az oroszok Magyarországgal kerültek szomszédságba, a németek fogják megszállni. Ezt a németek annál szívesebben megteszik, mert így a galíciai petróleumforrások is birtokukba kerülnek. Ha ez a hír valóban bizonyul, nagy fordulatot fog jelenteni a délkeleti semleges országok helyzetében.

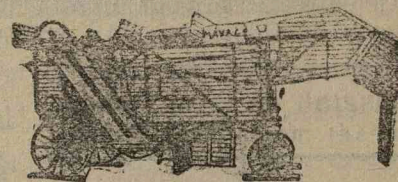
Anglia és Belgium viszonya. Chamberlain a parlamentben egy képviselő kérdésére fontos nyilatkozatot tett Anglia és Belgium viszonyáról. Kijelentette, hogy Belgium megtámadása esetén villámgyors segítséget adna szövetségeseinek. Belgium védekezését nemcsak Anglia, hanem Franciaország is kötelességének fogja tartani.

Gazdakörök és béreséplési vállalkozók figyelmébe ajánljuk a

»MAVAG«

(Magyar Állami Gépgyár, Budapest) gyártmányu önbeállós golyóscsapágyas, acélkeretű

**CSÉPLŐ-
GÉPEKET.**

Fordítható dobkosár, meghosszabbított kivitel, kéttengelyű lengőládás szalmarázó rendszer, magasnyomású kenés. Hosszuszalmájú gabonák cséplésére kiválóan alkalmas, leggazdaságosabb üzem. „Mavag” szab. beszerelhető lóherceséplőkészülék. „Mavag” kalapácsmalom. Hanomag 38 Hp. Diesel német- és legújabb kivitelű amerikai gyártmányú traktorok és más üzemgépek. Díjtalan helyszíni látogatás! A legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett rendeléseket már most felvesz a jövő cséplési idényre a romániai kizárólagos

Vezetékpiviselet: **„INDUSTRIA-ECONOMIA“**

Kereskedelmi és Ipari Rt., Timișoara-Temesvár, IV. Str. Brătianu 34.
Távírat: „Industria Timișoara”. — Telefonszám: 43-57.

HIREK

Ófelsége beszéde az egyesülési ünnepén. A január 24-én megtartott egyesülési ünnepén Ófelsége a királyi palotában fogadta a Ferdinánd-rend tagjait s a következő beszédet intézte hozzájuk:

„Uraim! Az „I. Ferdinánd-rend“ tagjainak évenkénti összejövetele nagy öröm pillanatára nyújt alkalmat, ugyanakkor azonban mélyen elmélyedünk azokra gondolva, kik már nincsenek sorainkban. Akik ma örömmel látjuk egyesülésünket az egyetlen, szép és termékeny hazában ugyanazon Korona alatt, nem feledhetjük soha: mennyi munka, fáradságot, áldozatot igényelt az egyesülés. A Cuza uralma alatt megvalósított egyesüléstől kezdve, az 1918-ban megvalósított nagy egyesülésig, az összes nagy történelmi tények — fáradozásokkal és áldozatokkal — nem lettek volna valósíthatók, ha nem dolgoztak volna egész lelkükből, minden erejükkel törekvésük megvalósításán. Ezt a lelki készséget és odaadást kell nyújtanunk nekünk is az összes románoknak, hogy fogjunk össze örökre, mert csak az egységben és az összes lakosok szeretetében található fel népünk ereje és megerősítése. A mai estén úgy óhajtom, hogy új tradíciót vezessünk be az ünnepségen s arra kérem a jelenlevőket: áldozzuk az elmélyedés néhány pillanatát a Rend azon tagjainak emlékére, akik mult év folyamán hunyták le örökre szemüket. Emlékük örökre élni fog lelkünkben. Azok emléke, akik nehézségekkel küzdve, öntudatosan dolgoztak a román nép évszázados óhajának megvalósításáért.“

A Nemzeti Front új vezetősége. A Monitorul Oficial az alábbi rendelet-törvényt közli: „A Nemzeti Ujjászülés Frontja szervezetére vonatkozó törvény 29., 30., 33. és 44. szakaszai alapján 1. Vaida-Voevod Sándor királyi tanácsos kineveztetik a NUF elnökének. 2. Gh. Tatarescu királyi tanácsos kineveztetik a NUF alelnökének. 3. C. Giurescu kineveztetik a NUF főtitkárnak. 4. N. Cornăţeanu kine-

veztetik főtitkárnak a mezőgazdasági és munkásosztályhoz. Ion Bujoiu az ipar és kereskedelmi osztályhoz. Victor Moldovan a szellemi foglalkozásuak osztályához. 5. Petre Georgescu tábornok kineveztetik a nemzeti gárdák parancsnokává.

Rendezni akarják a Csiki Magánjavak ügyét. A Csiki Magánjavak elnevezése alatt ismert vagyontömb ügyében a mult héten miniszteri bizottság érkezett Csikszeredára. Az óriási értéket képviselő csiki, törzsökös székely vagyonnal kapcsolatos kérdések megbeszélésére Draia Zeno, a kisebbségügyi miniszterium jogügyi osztályának vezetője, Fodor jogtanácsos kíséretében érkezett Csikszeredára és folytatott hosszas és alapos megbeszélést a Magánjavak igazgatótanácsával. A megyeháza kis tanács-termében lefolyt megbeszélések során a vagyontulajdonos csiki székelységet képviselő igazgatótanács Györgypál Domokos dr. elnök, Gaál Endre dr. igazgató és Kovács Károly dr. parlamenti képviselővel az élen határozottan megállapította a kérdéssel kapcsolatos álláspontját. Tekintettel arra, hogy a kiküldött bizottságnak nem volt semmiféle intézkedési hatásköre, a megbeszélések kizárólag tájékoztató jellegűek voltak. A kisebbségi miniszterium jogászaik jelentéstételre visszautaztak a fővárosba. A Csiki Magánjavakkal kapcsolatos legújabb fejleményeket egész Erdély magyar lakossága osztatlan nagy érdeklődéssel kíséri.

A fellábu ember szerencsétlensége. Sulyos szerencsétlenség áldozata lett az aranyosgyéresi állomáson Virginia József 32 éves tordai fellábu iparos. Virginia uton volt. Az aranyosgyéresi állomáson az utolsó pillanatban szállt fel a vonatra. A sikos lépcsőn azonban megcsuszott és a vonat kerekei ép fellábat is levágták.

Befagyott a Duna. Magyarországon a Duna teljes szélességben befagyott. A fagyás ezerkétszáz hajót tett mozgásképtelenné. A hajók nyolcvanöt százaléka Magyarországnak szállított árut. Kétszáz hajón petróleum, mintegy négyszáz hajón gabona van.

A finnek fővezére. Mannerheim, a finnek főhadvezére, a világháború alatt az orosz hadseregben szolgált. Arról volt nevezetes, hogy lehetőleg kimélte a katonák életét. — Holttestekkel nem lehet háborút nyerni — mondotta — de élő katonákkal még győzni lehet. A 72 éves tábornagy magas termetű és alakja egy fiatal kapitány alakjának felel meg. Folyékonyan beszél svédül, franciául, megtett korában tanult meg németül és angolul. A világon kevés magasrangú katona van, aki, mint ő, hat nyelvet tökéletesen birjon. Mind szolgálatban, mind a magánéletben szívélyes, szertetreméltó, rendkívül szerény és tartózkodó. Polgári életét Villnasban lévő középirtokán tölti, polgári egyszerűséggel berendezett házában.

Óriási hidegek Jugoszláviában. A szénhiány miatt Belgrád összes középiskoláit további intézkedésig bezárták. Jugoszláviában a nagy hóviharak egyes vidékeket teljesen elzárták az ország többi részétől. Boszniában a közlekedés megbénulása miatt több helyen élelmiszerhiány lépett fel.

Nagy szerencse — ha bebizonyosodik. Egy román lap szerint két évvel ezelőtt meghalt az angol fővárosban egy Gál János nevű román állampolgár nagyiparos, aki után háromszázmillió lejt kitevő örökség maradt. Gál hagyatékában végrendeletet nem találtak s a londoni román követség megtette az intézkedéseket annak megállapítására, hogy nincs-e Romániában élő rokona az elhunyt milliomosnak? Kétéves munkával sikerült megállapítani, hogy a Botosani-megyei Deleni községben, mint a Ghicahercegek birtokának egyik alkalmazottja él egy Gál Márton nevű ember, aki valószínűleg rokona Gál Jánosnak. Megállapították, hogy Gál Mártonnak tényleg volt egy Gál János nevű nagybátyja, aki hosszú évekkel ezelőtt el távozott Romániából és azóta semmit sem hallottak róla. Gál Márton, akit értesítettek a rendkívüli szerencséről, most azon igyekszik, hogy okmányokkal igazolja a milliomossal való rokonságát.

A kitanult cigány szélhámosága.

A temesvári törvényszék most ítélkezett Bálint Gergely mehalai cigány, lókupec felett, aki ravasz fogással becsapta Negici Péter nagycsernái gazdát. A lókupec a temesvári vásáron ismerkedett meg a gazdával, akinek eldicsekedett, hogy dollárokkal kereskedik. A gazda is kedvet kapott a valutázásra és 2000 lejért dollárt vett a ravasz cigánytól, aki néhány szines, pénzhez hasonlító papirdarabot adott át neki, azzal, hogy jól vigyázzon rá, mert a dollár értéke napról-napra emelkedik és ne mutassa senkinek, mert a valutázás tiltott dolog és bajba kerülhet érte. Az ősszel a dollár ára emelkedett és a gazda a „dollárokat” el akarta adni. Ekkor derült ki, hogy a lókupec haszontalan cédulákat adott neki dollár helyett. A becsapott gazda feljelentette a lókupecet az ügyészségen és a bíróság az ötletes „valutást” nyolchavi börtönre és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

Visszatérés Istenhez. A francia politika a nagy világháború után is szoros kapcsolatban maradt az oroszokkal. A bolsevista rendszer azonban gyökeresen kiforgatta ezt a szelid, vallásos népet a maga valójából. A politika is úgy alakult, hogy az oroszok és franciák szembe kerültek egymással. Hogy nemcsak külsőleg, de lelkileg is meghasonlottak, bizonyítja az alábbi körülmény:

A francia hadseregben érdekes nyilatkozat forog közkézen. A nyilatkozatot nagyon sok francia tiszt írta alá s többek között a következőket tartalmazza: Franciaország különböző vidékeiről jöttünk; különböző társadalmi osztályokhoz tartozunk s belső ösztönzésre hallgatva egyhangulag jelentjük ki a következőket: Lehetetlen, hogy a világ számára helyre állítsák a békét, amíg helyre nem áll Isten és a társadalom között a béke. A nemzetek a belső békét és egymásközötti megértést egyedül az Isten törvényeinek tiszteltbentartása révén érhetik el; Franciaországnak fenntartás nélkül vissza kell térnie a kereszténységhez, hogy együttműködhessék más nemzetek keresztényeivel.

A zöld arany. A finnek „zöld arany”-nak hívják a maguk erdőinek rengeteg termelését. Valóban ez a „zöldarany” nemcsak óriási kivitt biztosít Finnországnak fából és fatermekéből, hanem a lakosság egy igen nagyrészeinek ad biztos megélhetést is. Finnország azonban nem elégszik meg azzal, hogy a meglévő erdőterületeket kihasználja, a kormány több, mint 35 millió finn márkát költ évenként a további erdőfeljavításra s évenként átlag 70 ezer hektár mocsaras területet tesz erdőgazdálkodás céljára alkalmassá.

Az eldugult kályhaeső veszedelme. Könnyen végzetessé válható baleset történt Tordán az állami gazdasági iskolában. Az egyik kályhaeső eldugult és a kályhából kiáradó szén-gáz következtében egy egész osztály növendékei rosszul lettek. Az iskola igazgatósága azonnal két orvost hivatott és az orvosok közbelépése elejét vette az esetleges súlyosabb következményeknek.

Volosin ötezer holdját felosztják. Budapesti jelentés szerint Volosin volt ruszin miniszterelnök birtokát felvidéki kisgazdák között fogják felosztani. A lapjelentés szerint Volosin birtoka Zemplénmegyében terül el és mintegy ötezer hold területű.

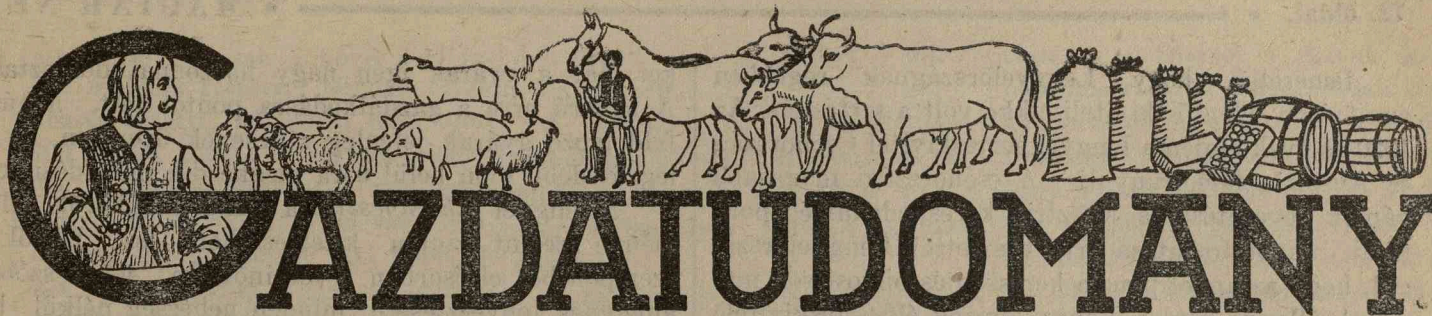
Tilos a cigányok vándorlása. Az egészségügyi minisztérium előterjesztésére a minisztertanács elrendelte az összes vándorcigányok helyhezkötését. Ezt az intézkedést részben a kiütéses tifusz terjedésének meggátlása, valamint általános közrendészeti szempontok tették kívánatosá. A rendelet szerint az összes vándorcigányokat a ragálymentes falvak szélén sátrakban, vagy kunyhókban kell elhelyezni, ahol orvosi felügyelet mellett maradnak. A megfigyelési idő eltelté után megengedhető, hogy a cigányok, ha nem betegek, a község belterületére mehessenek, de a községből más területre való távozásra, kizárólag a közigazgatási hatóság adhat engedélyt előzetes egészségügyi hatósági engedélyezés alapján, feltéve, hogy a község területén egyáltalán nincs kiütéses tifusz eset.

A jósseffalvi tűzkárosultak részére Kovrig Béla Bungárd 100 lejt adományozott, valamint az ördögkereszturi ref. hívek 600 lejt.

Utazhatnak-e gyorsvonaton a katonák? A vasút vezérigazgatósága közleményt adott ki, amely szerint a jövőben katonai gyakorlatra behívottak utazási igazolványaikkal, behívóikkal, vagy összpontosításról való hazatérésük rendeletével, — amennyiben 200 kilométernél nagyobb távolságot kell beutazniok, jogukban áll gyorsvonati utazást igénybevenni a III. osztályon. Az illetőknek természetesen nem kell megfizetniük a személy- és gyorsvonat közötti menetdíj különbséget.

Miért birják a finnek a hideget? A sarki vidékek szörnyű hidegéhez hozzászokott finnek sokkal jobban birják a hideget, mint bármely más európai ember. A finn gyereket már kicsi korától úgy nevelik, hogy a legnagyobb hidegben is meztelen testtel szaladnak ki az udvarra hógolyózni, miután kiléptek a Saunának nevezett különleges gőzfürdőből. Egy angol bizottság nemrégén Kamijaevoi környékén öt finn katonát látott, amint a 32 fokos hidegben teljesen meztelenül hógolyóztak. Az angol bizottság azonnal hivatalos jegyzőkönyvet vett fel az esetről, hogy illetékes helyen bebizonyítsák állításaikat. Ilyenformán meg lehet érteni, hogy a finn katona olyan hidegben is, amelyben még a jegesmedve is reszket, nyugodtan folytatja munkáját. Igaz ugyan, hogy a finn hadseregnek a felszerelése is nagyon kitűnő. Ruhájuk elsősorú, élelmezésük kifogástalan, fűtött sátrakban laknak, melyeket a hóba építenek és amelyekben 20—30 katona is elfér. Egy finn katona francia ujságírók kérdésére kijelentette, hogy a finnek alig a —40 foknál kezdik a hideget érezni.

Milyen változásokat okozott a háború Lengyelország állattenyésztésében?

Milyen viszonyok között élhetnek a levert Lengyelország lakói? — vetjük föl néha magunkban a résztvevő kérdést. Bizonyára a német igazgatás az oka, hogy kevés hír érkezik onnan. Egy-egy szűkszavú hírben olvassuk, hogy kivégzések történnek, a bombázástól megrongált épületek összeomlanak és utólag is sok áldozatot követelnek. És olvasunk arról is, hogy a németek Lengyelország területén akarják elhelyezni azokat a családokat, amelyeket más területekről elszállítottak.

Közelebbről a *Köztelek* című szaklapban egy cikk jelent meg, amely különösen gazdaolvasóinkat fogja érdekelni. A cikk arról szól, hogy milyen a lengyelországi állattenyésztés helyzete a háború után? Az derül ki a cikkből, hogy a németek rendszeres gondozásban részesítik a meghódított területek mezőgazdasági rendezését, ami érthető is hiszen első sorban mezőgazdasági termékeket és állatokat akarnak kapni Lengyelországból.

A szóbanforgó cikket egy gazdasági főtanácsos írta, akit a német kormány a lengyelországi állattenyésztés irányításával bízott meg. A cikkből azokat a részeket közöljük, amelyek a háború okozta változásokkal foglalkoznak.

A háború kezdetén a határszélen levő vidékek állatállományát a lengyel hatóságok rendeletére az ország belseje felé szállították, illetve terelték, hogy ne kerüljön a németek kezébe. Az állatok közül a folytonos terelessel járó fáradalmak és a takarmányozási nehézségek folytán igen sok elhullott. A hajcsárok az állatokból sokat olesó áron értékesítettek, sokszor megtörtént, hogy német repülőátadások alkalmából egész csordákat magukra hagytak. A fő közlekedési útvonalak mellett fekvő gazdaságok az olesón elprédált állatokból kiegészítették állatállományukat, úgyhogy jelenleg ezekben az üzemekben több állat van, mint a háború kezdetén volt. Ezzel szemben vannak olyan szeszgyári gazdaságok is, amelyeknek annyi állatuk sincsen, hogy a szeszmoslékot állatok takarmányozásával értékesíthessék.

A *lőtenyésztés*, amely Lengyelországban elég nagy szerepet játszott, aránylag kisebb károkat szenvedett. Az *elmonekült ménesek* nagy részét sikerült

régi tenyészhelyeikre visszavinni. A lóállomány vesztesége 25—30%-ra tehető; különösen nagy a veszteség az állami ménesekben. Ez a mezőgazdaságot érzékenyen érinti, mert a lengyel gazdaságokban a gépek használata igen kis mértékben van elterjedve.

A *szarvasmarhatenyésztés* különösen érzékeny veszteségeket szenvedett, egyes gazdaságokban az állatállomány 80, sőt 100%-a is elpusztult. A tenyésztők arról panaszkodtak, hogy a legértékesebb teheneik hullottak el, aminek oka valószínűen az, hogy ezek tudták a legkevésbé elviselni a különféle nélkülözéseket. Az 500 km-re, sőt ennél is nagyobb távolságokra való terelés következtében a szarvasmarhák csontig lesoványodtak, a tehének tejhozama erősen csökkent, de a tenyésztés számára nem veszték el. Sok értékes törzskönyvelt állatot olyan kisgazdák istállójában találtak meg, akik sohasem törzskönyveltettek még. A teheneknél is, mint más állatoknál, elsősorban a fehérjetakarmányozás megoldása lesz igen fontos feladat. Lengyelországban ugyanis sok olajpogácsát etettek, általában 7.5—15 mázsát tehenenkint és évenkint. A jövőben — jegyzi meg a cikk írója — a szántóföldi takarmány termesztés szélesebbkörű kiterjesztésére, a köztes termelés felkarolására, a rétek és legelők javítására kell törekedni, mert annyi sok olajpogácsa behozatalára nem lesz meg a lehetőség. A bikák közül sok pusztult el a takarmányhiány miatt, de sokat le is vágtak.

A lengyel *sertésenyésztés*, mely különösen a bacon előállításában játszott nagy szerepet és főként külföldi értékesítés számára dolgozott, a csapatok által végzett levágásokon kívül nagyobb veszteségeket nem szenvedett, mert ezt az állatot nem lehet messzebbre hajtani. A jövőben — a cikk írója szerint — a sertésenyésztést erősebben fel kell karolni, mert ennek gazdasági adottságát látja a lengyel területek nagyarányú burgonyatermelésében, de a baconsertésirányt meg kell szüntetni, mert a Német-birodalomnak húsrá és zsírra van szüksége, de nem baconra. Danzignak és a háború előtti német tartományoknak, azonkívül Lengyelország nyugati részének Németországhoz való csatolása következtében a volt lengyel húsrágúgyarak nagy része megszűntette működését.

Ismeretes, hogy Lengyelországnak régebben egyik igen jelentős kiviteli cikke volt a sertéshús. Az 1920-as évek elején a lengyel sertéskivitel Csehország és Ausztria felé irányult. A csehországi magasabb vámok bevezetése és Ausztria kereskedelmi és politikai irányváltoztatása arra készítette Lengyelországot, hogy az angol piacon keressen és biztosítson magának állandó piacot. Lengyelország élősertéskivitele elég csekély volt és főleg Németország felé irányult. Anglia bacont és egyéb feldolgozott húsféleségeket, Amerika pedig dobozsonkát vásárolt. A baconkészítő gyárak kétharmada Nyugat-Lengyelországban, a korábbi német területeken volt. A gyárak legnagyobb feldolgozóképesége több, mint heti 2000 sertés volt. Kétségtelen, hogy ez a kiviteli ág sok devizát szerzett Lengyelországnak. A lengyel gazdák azonban sertéseikért nem kapták meg a megfelelő ellenérté-

ket, bár a gyárak igen nagy haszonnal dolgoztak. A háború erre a gazdálkodásra pontot tett, a húsfeldolgozó gyárak jelenleg nincsenek üzemben, de a legrövidebb időn belül újra megkezdik működésüket.

A lengyel *juhtenyésztés* a német szakkörök véleménye szerint szintén kiterjeszhető lesz. Ebből a szempontból elsősorban a merinófajta jöhet szóba, amelynek tenyésztésére minden nehézség nélkül be lehet rendezkedni. A háború következtében sok értékes juhászat elpusztult, mert lengyel parancsra a háború kitörésekor ezeket is el kellett hajtani.

Az *apró háziállatok* tenyésztését teljesen új alapon igyekeznek a németek elkezdni.

Minden veszteség ellenére megvan tehát a remény arra, hogy tervszerűen végrehajtott munkával sikerülni fog a háború által elszenvedett károkat rövidesen helyrehozni.

Kolozsvári gazdanapok programja.

Az E. M. G. E. február 17—21. napjain Kolozsvárt rendezendő tavaszi vetőmag-kiállítás és vásár alkalmával tartandó gazdanapok programját most állította össze az egyesület és meg is kezdte annak szétküldését. A programot rövidre összefoglalva az alábbiakban ismertetjük:

1940. február hó 17-én szombaton: d. e. 11 órakor: A kiállítás ünnepélyes megnyitása. Déli 1 órakor közebed. D. u. 4 órakor az E. M. G. E. igazgatóválasztmányának ülése az E. M. G. E. székházában. Este fél 9 órakor: Diszelőadás a Magyar Színházban a kolozsvári hóstáti kisgazda-dalárdák közreműködésével.

Február hó 18-án, vasárnap: D. e. 10 órakor: A gazdaköri elnökök kötelesegeiről előadást tart: Tempfly István nyug. gazdasági iskolai igazgató. A zöldtakarmányok termesztéséről előadást tart: Koppány Rezső: az E. M. G. E. gazdasági felügyelője. A silőzásról előadást tart: Seyfried Ferenc, az E. M. G. E. segédtitkára. Déli 1 órakor közebed. D. u. 4 órakor: Hogyan lesz a gyümölcsből áru címmel előadást tart: Székely Lajos, a gyümölcsészeti szakosztály alelnöke. A vadontermő gyógynövények gyűjtésének 1940-re való megszervezéséről előadást tart: Bodor Kálmán gyógynövénytermelési szakosztályi előadó.

Február hó 19-én, hétfőn: D. e. 10 órakor: A kisgazda számviteléről előadást tart: dr. Nagy Endre, a Bethlen-kollégium gazdasági iskolájának igazgatója. A kisgazda vetőmagvairól előadást tart: Bikfalvy Ferenc az E. M. G. E. gazdasági felügyelője. Déli 1 óra-

kor: közebed. D. u. 4 órakor: Az E. M. G. E. háziipari szakosztályának előadó gyűlése. 1. Elnöki megnyitó tartja: Szentimrey Jenő az E. M. G. E. háziipari Szakosztályának elnöke. 2. Hasznos ötletek a háziipar köréből címen előadást tart: Kiczko László iparművész. 3. A székely háziszöttek címmel előadást tart: Major Zsuzsika. 4. Háziipari termékek értékesítéséről előadást tart: Ványolós István.

Február hó 20-án, kedden délelőtt 10—1 óráig: A kiállítást csoportosan látogató gazdaköri tagok és iskolai tanulók részére ismeretterjesztő előadást tart az egyesület a kiállítás területén. Délután 5 órakor: Az Erdélyrészi Méhész Egyesület közgyűlése a Református kollégium Kogálniceanu utcai régi épületének disztermében. Folytatólag pedig az E. M. E. 60 éves jubiláris diszkozgyűlésének és jubiláris kiállításának, valamint IX. méhészeti kongresszusának előkészítése. Este 8 órakor: Méhész-vacsora.

Február hó 21-én, szerdán délelőtt 10—1 óráig: A kiállítást csoportosan látogató gazdaköri tagok és iskolai tanulók részére ismeretterjesztő előadás a kiállítás területén és délután 6 órakor a kiállítás bezárása.

A gazdanapok iránt Erdélyszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg a gazdakörben. Az E. M. G. E. ez alkalomból a C. F. R.-től 500/0-os utazási és áruszállítási kedvezményt kért a kiállítás látogatói és a kiállítók számára. Minden a gazdanapokkal kapcsolatos kérdésben készséggel nyújt felvilágosítást az E. M. G. E. Cluj, Str. Regală 16. szám.

Rendelet a mezőgazdasági munkaszolgálat szabályairól az 1940—41. évre.

Az erdélyi magyar gazdák az utóbbi időben felvilágosításokat kértek a katonai jellegű mezőgazdasági munkaszolgálat, illetve a mezőgazdasági felmentésekről. Nemrégiben a Nagyvezérkar átirata alapján a Földművelésügyi Minisztérium utasítást küldött az összes mezőgazdasági kamarákhoz az 1940—41. mozgósítási évre vonatkozó, — mezőgazdasági munkára való felmentés ügyében. A mezőgazdasági kamarák vezetői kötelesek a rendeletet az érdekelt gazdák tudomására hozni. A kérdéses intézkedést az alábbiakban ismertetjük: A mezőgazdasági üzemeknek megfelelő személyzettel való ellátását mozgósítás esetére a tulajdonosok írásbeli kérése alapján kell biztosítani. A kéréshez mellékelni kell a felmentésre javasolt személyzet névsorát. Ezek a névsorok külön készülnek el a tartalékos tisztek és külön az alsóbb katonai rangúak részére. A kérésekben és a névsorokban feltüntetett adatok helyességét a községi elöljáróságok igazolják. A községek részére szükséges kézművesek felmentésére vonatkozó előterjesztéseket a községi bírák készítik el. Felhívjuk ezek figyelmét arra, hogy felmentés nem adható a falusi műmalmok személyzete részére, ha-

nem kizárólag csak a kövel őrlő falusi malmok részére. Minden olyan község részére, amelyben több mint 100 család van: 1 szijgyártó-csizmadia, 1 kovács-kerekes, 1 cséplőgépezető mechanikus, 1 vízi vagy szélmalom egy molnárral (aki legalább két éve működik), vagy egy géppel hajtott falusi malom, amely legalább egy éve működik: egy gépésszel és egy molnárral, 1—2 mechanikussal.

Adatok Románia állatállományáról.

Románia állatállománya, ami egyben mutatja a mezőgazdaság élő felszerelését is, váltakozóan alakult az elmúlt husz esztendő alatt. Mialatt a lóállomány állandóan emelkedett, addig a szarvasmarhaállomány kisebb-nagyobb hullámzások után állandó csökkenést mutat. Ugyanez a helyzet a sertésállománynál is.

Románia lóállománya 1921-ben 1 millió 686.728 darab volt, ez az állomány a legújabb adatok szerint 2 millió 25 ezerre növekedett.

A szarvasmarhaállomány 1921-ben 5 millió 520.914 darab volt, amely az 1922—1924. évek kisebb arányu emelkedése után fokozatosan csökkent és 1936-ban már csak 4 millió 171 ezer darab volt a szarvasmarhaállomány.

A bivalyállomány szintén csökkent. A legújabb adatok szerint 142 ezer bivaly van az országban az 1921. évi 200 ezer 256 darabbal szemben.

A juhállomány állandó hullámzást mutat. Az 1921. évi 11 millió 194.047 juh száma 1924-ben 13 millió 611.902-re emelkedett, azóta állandóan csökken, úgy hogy a legutóbbi statisztika már csak 11 millió 809 ezer juhról számol be.

A kecskeállomány ugyancsak elég érezhetően csökkent. Az 1921. évben 573.900 darabot kitevő kecskeállomány ma már 398 ezerre csökkent.

A sertésállomány is csökkenő tendenciájú. A statisztika 1921-ben 3 millió 159.591 sertést mutat ki, amely 1931-ben érte el a legmagasabb nivóját (3 millió 221 ezer).

Jelenleg a sertésállomány 3 millió körül mozog.

A szamár- és öszvérállomány mindössze 13 ezer a legújabb kimutatás szerint. Az 1921. évi 4 ezerrel szemben jelentős az emelkedés.

A mezőgazdaság élőleltára tehát nem fejlődött a legkedvezőbbben, különösen ha figyelembe vesszük azt is, hogy a szárnyasállomány is csökkent.

A legújabb statisztika 32 millió 293 ezer tyukot, 2 millió 759 ezer libát, 1 millió 588 ezer récét és 641 ezer pulykát tüntet fel és megjegyzi, hogy ez az állomány csökkenő irányzatú.

Budapesten élénk érdeklődés mellett folynak az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár előkészületei.

Közöltük már, hogy a magyar gazdasági életnek évről-évre megismétlődő nagy eseményét: az országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt, idén március 30-tól április 7-ig, a husvétot követő héten tartják meg. A kiállítás alkalmat nyújt arra is, hogy a kiállító tenyésztők újabb tenyésztési eredményeiket bemutathassák és egymással versenyezzenek. A nemes versengés ösztönző hatása öröndetesen nyilatkozik meg már az ezévi kiállítás előkészületei során is. A tenyészállatbejelentések január 6-án lejárt határidejéig az ország összes neves tenyésztői és nevesebb népies tenyésztési körzetei bejelentették részvételüket a kiállításon. Végleges számokat a bejelentések eredményéről még csak a tenyészállatok minőségi felülvizsgálata után lehet majd közölni, annyi azonban máris bizonyos, hogy legalábbis a múlt évi keretek biztosítva vannak. A budapesti tenyészállatvásáron előreláthatóan megfelelő kereslet lesz jó apaállatok iránt. A szükségletet a Felvidék és Kárpátalja vásárlásainak fokozott bekapcsolódásán kívül fokozza az a körülmény is, hogy az elmúlt másfél év alatt az országban átvonult száj- és körömfájás következtében sok apaállatot kellett kimustrálni. Ez apaállatok jelentős

részének pótlásáról a gazdák a tenyészállatvásáron szándékoznak majd gondoskodni. A tenyészállatvásár megrendezése szempontjából öröndetes, hogy a száj- és körömfájás járvány oly mértékben csökkent, hogy Magyarország e tekintetben európai viszonylatban kivételesen kedvező helyzetben van.

Milyen nagy hideget bír el a vetés?

Azok az őszi vetemények, melyek nálunk régen meghonosodtak, aránylag kitünően bírik a hideget. A búza és a rozs 25 fok hideget is elbir, ha ősszel kellő fejlődést ér el. A hideg különben tavasz felé válik veszélyessé a vetésekre, amikor a növény a nappali meleg hatása alatt dolgozni kezd, éjjel pedig a hideg hatása alá kerül.

Csökkent Magyarország lókvitele.

Magyarországon csak a vágott ló kvitelét engedélyezik. Tavalyelőtt 10 ezer, tavaly 5 ezer darab lovat vittek ki, míg az idén teljesen megszűnt az élő ló kvitele.

Piaci árak Nagyváradon.

Jármasökö 14—16 lei kg-ként, exportökö 18—20 lei kg-ként, igásló darabja 4—8 ezer lej, igásló (II. oszt.) 3—5 ezer lej, zsirsertés (exportra) 33 lei kg-ként, uradalmi süldő 38—40 lej kg-ként, bárány párja 450—500 lej, anyabirka párja 1000—1200 lej.

Terménypiac.

Buza (biharmegyei áru) 520, buza (regáti áru) 470—480, árpa 500—510, rozs 410—425, zab 510—520, tengeri (száraz) 420—425, tengeri (időszerinti) 400, olajpogácsa 460—470, korpá 310—320, fehérbab 1600—1700 lej mázsánként.

Takarmánypiac:

Anyaszéna 180—200, hereszéna 200—250, lucerna 200—250, szalma 50—60 lej mázsánként.

Hogyan folyik a nevelő és tanító munka a szövetkezeteknél?

Az 1938. év lezárásával kapcsolatban a Hangya Szövetkezetek Szövetségének propaganda-bizottsága ülést tartott, amelyen nemcsak az elmúlt esztendő eredményeit vették számba, hanem egyben megvitaták az év tenivalóit is.

A szövetkezeti mozgalom sarkalatos tétele a nevelő munka. Az öntudatos szövetkezeti nemzedék megteremtésének nemes célja vezette gróf Haller Istvánt, a Hangya Szövetség elnökét az iskola-szövetkezeti mozgalom hathatos felkarolásában és a szövetkezeti propaganda-bizottság megalakításában.

Ennek a bizottságnak legutóbbi értekezletén, amelyet gróf Haller elnök nyitott meg, résztvettek dr. gróf Bethlen László, a Hitelszövetkezetek vezérigazgatója, Imreh Zsigmond alelnök, dr. Gál Miklós végrehajtóbizottsági tag, Tövisy Géza a Hangya vezérigazgatója, Dósa Albert igazgató, dr. Polonkay Tivadar középajtai, Páll Dénes siménfalvi ügyvezető elnökök, Berekméri István sáromberki és Sneff János tenkegörbedi ügyvezető könyvelők, dr. Nagy Zoltán tanár, a szövetkezeti szakoktatás vezetője és Fekete György szerkesztő.

A beszámolókat sorát Tövisy Géza vezérigazgató nyitotta meg. Az elmúlt év június 6-án tartott első ilyen értekezleten határozták el gr. Haller István javaslatára a propaganda-bizottság megszervezését és a Hitelszövetkezetek Szövetségével karöltve a szövetkezeti könyvtársorozat beindítását. Az őszi folyamán a szövetségek már két ilyen ismeretterjesztő füzetet adtak közre, még pedig díjmentesen: Balázs András: „Az iskolaszövetkezetek vezetése“ és dr. Nagy Zoltán: „Szövetkezeti ismeretek kézikönyve“ címen. A két könyv részben az elemi iskolai szövetkezetek működését, másrésztől

a középiskolás tanulók szövetkezeti oktatását könnyítették meg.

További lépés volt a két szövetkezet Kolozsváron tartott értekezlete, amelyen a sajtó közös tudósítását határozták el és megalapították a sajtó-bizottságot, Gyallay-Papp Domokos, Balázs András, dr. Nagy Zoltán, dr. Oberding József György és Fekete György részvételével.

Az iskolaszövetkezeti szervezkedés lehetőségeiről dr. Nagy Zoltán nyújtott tájékoztatást. Eddig 731 felekezeti elemi iskola közül 180—200 iskolában történt meg az iskolaszövetkezetek megszervezése. Tehát még mintegy 500 iskolaszövetkezet vár megalakításra. Középiskoláink közül 18 római katolikus fiú- és leányiskolában, 5 református és egy unitárius középiskolában alakult iskolaszövetkezet s még 17 középiskolában ezután kell azokat megszervezni. A gyulafehérvári római katolikus theologia kerekében is megalakult az iskolaszövetkezet s rendszeresítették a szövetkezeti előadásokat is, amelyek a református és unitárius lelkészképzésben is igen nagy gyakorlati értéket jelentenek.

Csak így valósulhat meg egyik főpásztorunk elgondolása, aki az őszi közgyűlésen ezt mondta:

„Valóban szükség van arra, hogy papjaink, tanítóink élénk figyelemmel kísérjék, a lehetőség szerint irányítsák mindenütt gyülekezetünkben a szövetkezeti, gazdaköri, fogyasztási szövetkezeti tevékenységet. Felhívom a figyelmet az iskola-szövetkezetek ügyének hathatos támogatására is.“

A két szövetkezet egyébként közös iskola-szövetkezeti osztályt szervezett és 731 felekezeti iskolának díjmentesen küldi meg a „Szövetkezeti Családot“, hogy az iskolaszövetkezeti rovaton keresztül a szövetkezés gondolatát közelebb vigye a kicsiny szövetkezőkhöz. A Hangya Naptár az idén 180 oldal terjedelemben és 17 ezres példányszámban hagyta el a sajtót, értékes népnevelő tartalommal. A színes szövetkezeti falinaptár 40.000 példányban jelent meg.

Fekete György szerkesztő, a propaganda osztály vezetője ismertette az

után az osztály jövő munkatervét. Az eimaradt nagyváradi és vásárhelyi raktárávató ünnepségeket meg kell tartani, körzeti értekezleteket pedig folytatni. Szövetkezeti műsorok összeállítására alkalmas színdarabokat és verseket kell közreadni, szövetkezeti könyvtárakat felállítani.

A bizottság végezetül gróf Haller István javaslatára elhatározta, hogy a két központ több népies szövetkezeti füzetet, ezenkívül a körzetvezetők, ügyvezetőkönnyvelők és boltvezetők részére szakkönyveket fog kiadni, jobban felhasználja a sajtót a szövetkezeti eszme terjesztésére és az eredmények ismertetésére s mozgalmat indít a főiskolás ifjúság szövetkezeti megszervezésére.

Szövetkezeti fakivitel a Közelkeletre.

Románia Közelkeleti fakivitele rendkívül megélenkült az utóbbi időben. A román fakivitelbe bekapcsolódott a csikszentdomokosi „Arbor“ fakitermelő és „Viktoria“ fafeldolgozó szövetkezet is. A szoros összeműködésben álló két székely szövetkezet eddig 300 vagon fát adott át palesztinai kivitelre. A szövetkezetek egyelőre még exportőrök útján bonyolítják le szállításaikat, de remélhető, hogy közelebről közvetlen összeköttetést építenek ki az exportpiaccal és a fakivitelbe bekapcsolódnak más székely szövetkezetek is.

Szövetkezeti Család.

A Hírel és Hangya szövetkezeti központok kiadásában megjelenő „Szövetkezeti Értesítő“ és „Szövetkezés“ szövetkezeti szaklapok évi 9-szer 8 oldalon megjelenő „Szövetkezeti Család“-dal bővítették lapjaik terjedelmét. A „Szövetkezeti Család“ ugyancsak a szövetkezeti eszmét hivatott a közönség szélesebb rétegében propagálni s nem annyira a szövetkezeti vezetőknek, hanem inkább a szövetkezeti tagoknak szól.

Hollandia két tűz közé került.

Az utóbbi hetek folyamán megint sokat beszéltek a világon Hollandia sorsáról. Ez a kérdés egyáltalán nem közömbös a háború kimenetelére nézve. Innen magyarázható az az érdeklődés, melyet a holland kormány elővigyázati rendszabályai a hadviselő országokban keltettek. Bizonyos idő óta a kis ország német határral szomszédos területének egy részét vízzel árasztották el. A határörök hosszú, vízhatlan csizmában állottak töltött fegyverrel az elárasztott vidéken. A nagy hidegek beálltával azonban a víz befagyott. Azóta újra felmerült Hollandia veszedelmes helyzetének kérdése. A legújabb hírek szerint állítólag Dániát és épen Hollandiát fenyegetné a legközelebbi megrohanás. Valószínűleg elsősorban ezekre az országokra gondolt Churchill angol miniszter, amikor pár nappal ezelőtti beszédében felhívta a magukat fenyegetettnek látó országokat, hogy csatlakozzanak Angliához.

A hollandusok azonban mindenáron szeretnék fenntartani semlegességüket. Ez tökéletesen érthető is. Hiszen országukat rettenetesen elpusztítaná az esetleges háború. Mert bármelyik hadviselő fél kényszeríti bele a háborúba, a kis ország területe azonnal csataterré válik. Elpusztulna mindaz, amit a hollandusok évszázadokon keresztül olyan féltő gonddal építettek. A két háborús fél legfontosabb felvonuló területévé válna Hollandia, mely nagyságra nézve mintegy kilenced része Románia területének.

Kis területe ellenére Hollandiának mintegy 8 millió lakosa van. Az ország egy óriási kerthez hasonlít, melyben Európa legszebb virágai nyílnak. A holland kertészet világhírű és a lakosság tekintélyes részének ad kenyeret. Ugy szintén híres a holland kereskedelem is, mely évszázadok óta főfoglalkozása a hollandusoknak. A kereskedelem fejlődése részben a gyarmatoktól függ. A hollandoknak ugyanis akora gyarmatbirodalmuk van, hogy annak nagysága az anyaállam területének hatvanszorosa. E gyarmatbirodalom területén, mely tehát Hollandiánál hatvanszor nagyobb, mintegy 50 millió ember él.

Hollandia területének egyharmada mélyebben fekszik, mint a tenger felszíne. Ez azt jelenti, hogy a tenger vize elöntené azt a vidéket, ha óriási gátak nem védenék az illető területet. De a hollandusok már évszázadok óta gátakkal védekeznek a tenger hullámai ellen. Együttal pedig e gátokban hatalmas fegyvert szereztek maguknak az országra törő hódítóval szemben.

Igy néz ki általában az a Hollandia, melyet most kétfelől fenyeget a háborúba való kényszerítés veszedelme. Két tűz közé került és lehetséges, hogy valamelyik oldalról tényleg támadás éri. De a kis ország történelme azt bizonyítja, hogy a támadónak sohasem volt könnyű az ország elfoglalása.

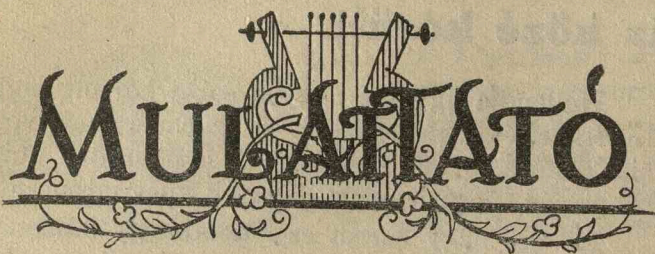
Hollandia ugyanis nagyon sokat harcolt függetlenségéért és szabadságáért. Küzdelmei nem voltak hiábavalóak. Óriási szenvedések és áldozatok után a kis ország függetlenségét az egész világ elismerte.

Az első nagy harcot ezelőtt mintegy 370 esztendővel indították meg a spanyol király ellen. Akkor ugyanis Hollandia Spanyolországhoz tartozott, melynek királya, II. Fülöp kegyetlenül elnyomta a hollandusokat. Az elnyomásnak előbb vallási okai voltak. A katolikus spanyol király nem akarta eltűnni Hollandiában a református vallás terjedését. Ezért véres üldözéssel próbálta megijeszteni a hollandusokat. Ezek azonban hitükhöz mindhalálig ragaszkodtak és a spanyol király minden rendelete ellenére sem voltak hajlandók a hit megtagadására. Mikor vezetőik egy részét lefejezték, fegyveres ellenállásuk még keményebb lett. A spanyol király kegyetlen kormányzója 18 ezer embert megöletett, harmincezernek a vagyonát elvette, mintegy 100.000-et pedig földönfutóvá tett. De csak azt érte el a kegyetlen bánásmóddal, hogy most már a katolikus hollandusok is fegyvert fogtak és a reformátusokkal együtt küzdöttek a spanyolok ellen. A végén is ők győztek és a spanyol csapatok szégyenszemre visszavonultak. De több mint 80 esztendő telt el, míg Spanyolország elismerte Hollandia függetlenségét.

A következő században a franciák akarták elfoglalni Hollandiát. Óriási hadsereggel törtek be a mit sem sejtő kis ország területére. A hollandusok hadserege nem mérkőzhetett a sokkal nagyobb és jobban felszerelt francia hadsereggel. Ugy látszott, mindenek vége. A vezetők egy része a feltétlen meghódolást látta az egyedüli mentésnek. Am az ország helytartója, Orániai Vilmos inkább átszakította az óriási gátakat. A tenger elárasztotta a betörő francia hadsereg előtt lévő területet. Így a francia seregnék vissza kellett vonulnia és pár év múlva Hollandia területi veszteség nélkül tudott velük békét kötni.

Ebben az időben a hollandusok tengeri hadereje a legelső volt a többi államok hajóhadához viszonyítva. Győzelmes tengeri ütközeteket vívtak a franciákkal és angolokkal. Híres tengernagyuk volt Ruyter Mihály, aki egy alkalommal kiszabadította a nápolyi hajókon rabszolga munkát végző magyar gályarabokat. Ezeket a bécsi német kormány adta volt el, mert nem akartak áttérni a katolikus vallásra.

A hollandok tengeri hadereje később háttérbe szorult a vele szomszédos nagyhatalmakéhoz képest. De ha gyengébb is, mint emezek, akarata tántoríthatatlan semlegessége és függetlensége védelmében. Ezzel az esetleges támadónak számolnia kell.

Az anya ékszerel.

Valamikor réges-régen
— Róma még állt gögben, fényben, —
falai közt egy nemes hölgy
s két fia élt: két erős tölgy.

A hölgy neve: Cornélia,
s a két Grachus: két szép fia.
Szeme büszkeségtől fénylett,
valahányszor rájuk nézett!

Barátnői (rangos dámák,
gyémántokkal ékes pávák)
megkérdezték tőle egyszer:
„Mért nincs rajtad semmi ékszer?”

Cornélia csak mosolygott.
Pillantása elszállt róluk
s megpihent a gyermekein:
„Ime, az én ékszereim!”

Hol van már a dicső Róma?
Császárszék? Légiója?
Am a nemes hölgy pár szavát
ma is szájról-szájra adják!

Mert a nőkön (mindhiába
öltöznek fel, mint a páva)
amint Cornélia mondta:
a Gyermekek az ék, a pompa!

Landtné Ady Mariska.

Zsoldos történet.

Régi könyvek buvárlása közben találtam ezt a történetet.

Történt a harmincéves háboru alatt, hogy egy zsoldos hadsereg vezére rabláson kapta egyik katonáját. Életnek és halálnak ura a vezér volt, nem sokat kellett a haditörvényszék összeállításával vesződnie. Ő maga számított haditörvényszéknek. Egyszerűen meghagyta, hogy a katonát fel kell akasztani, aztán nem gondolt vele többet.

Az ítéletet azonban nem hajtották rögtön végre. Egy altiszt állított be a vezérhez.

— Uram — jelentette neki, — az elítéltnék különös kívánsága van.

— Mi az?

— Nem most rabolt ő először életében. Már azelőtt is szívesen nyult a máséhoz. Így sikerült neki igen csinos summát félretennie. Nem kevesebbet, mint ötszáz aranytallért. Semmiféle hozzátartozója nincsen, ha felkötik, a pénzt nem tudja kire hagyni. Ezért azt eszelte ki, hogy szívesen odaadná a pénzt annak, aki fel hagyná magát akasztani helyette.

— Hol talál ilyen örültet?

— Én is azt kérdeztem tőle. De ő csak erősködik, hátha akad ilyen. Kérése tehát az, hogy a kivégzést holnapig halasszuk el, most pedig rögtön doboltassuk ki a táborban, hogy aki hajlandó őt az akasztásnál helyettesíteni, megkapja az ötszáz aranytallért.

A vezér gondolkozott, vállat vont.

— Elég különös kérés. Ilyet még nem hallottam. De nem bánom, legyen úgy, ahogy kéri. A dolgot ki kell doboltatni. Fogamatja úgy sem lesz, a fickó tehát holnap reggel lógjon.

A halálraítélt különös gondolatát azonnal közhírré tették: aki hajlandó helyette meghalni, annak ötszáz aranytallér üti a markát. És alig hangzott el a dobolás, már jelentkezett a vezérnél egy közlegény:

— Hajlandó vagyok felakasztatni magamat, uram. Kérem a pénzt.

A vezér csodálkozva ismert rá egyik legvitézesebb katonájára.

— Megbolondultál? Miért akarsz te meghalni? Hiszen, ha meghaltál, a pénznek úgysem veheted hasznát. Mi ez?

A legény nyugodtan válaszolt:

— Uram, nekem otthon a falumban feleségem van és kisfiam. Nagyon szeretem őket. Az asszony szép és jókedvű, a kisfiu egészséges vasgyuró. Igen nagy szegénységben élnek, mert a zsold kevés, abból alig tudok nekik hazajuttatni valamit. Azonkívül mi lehet a sorsuk? Én állandó halálveszedelemben élek, folyton az élen verekszem, előbb-utóbb ottbagyom a fogamat, más végem nekem nem lehet. Akkor pedig ittmaradnak a legreménytelenebb nyomoruságban. Ha azonban most felköttem magam, elébb megkapom az ötszáz aranytallért. Ezt küldöm nekik megbízható emberrel. Igen nagy pénz ez, házat vehetnek belőle, még marad is. Az asszony gond nélkül fel tudja nevelni a kisfiút, valami mesterségre adhatja, még műhelyt is rendezhet be neki. Ez igen kedvező alkalom, uram, nem szeretném elmulasztani.

A vezér ránézett a legényre:

— Milyen a feleséged? Kicsi, nagy? Szőke, barna?

— Szőke, uram, szép magas szőke asszony. Vidám, mosolygós lélek, szeret dudolgatni.

— A gyerek hány éves?

— Négy. Fecsegő természetű kis kölyök, napestig be nem áll a szája. Ha otthon vagyok, szünet nélkül

kérdez. Néha nem tudok neki felelni, olyan furesza kérdései vannak. Nemsokára jönnek a hideg hónapok és váltig törtem a fejemet, honnan vegyek neki kis ködment. Hát ez most nagyon jól jött, ez az akasztás. Most lesz a gyerekek kis ködmene.

— Szóval, hajlandó vagy holnap reggel meghalni.

— Hogyne, uram. Ugyis ez a sorsa a szegény katonának. Előbb, vagy utóbb, az már mindegy.

Ott állott a legény és nyugodtan, sőt szinte vidáman várta a döntést.

— A pénzt megkapod, az akasztást elengedem. A rablót hagyjátok futni! — döntött a hadvezér.

Harsányi Zsolt.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Pálmák északon. Igen érdekes természeti jelenségekről érkezett hír Islandból, az északi szigetországból. Annak ellenére, hogy a sziget egész évi hőmérséklete igen hideg, mégis egyes helyeken szabad kertekben néhány év óta pálmafákat nevelnek, amelyek gyümölseiket is megérlelik. A meglepő eredménnyel járó kísérletezéseket 1933-ban Balbó olasz tábornok kezdeményezte, amikor repülő-szakaszával utban észak felé Islandban leszállott és az olasz nép ajándéka képen néhány pálmapalántát ajánlott fel az islandiaknak. A palántákat az állandó forróvizet lövelő világhírű islandi szökőforrások (Gejzirek) közelében ültették el. A kis növények a forró párájú levegő hatása alatt télen-nyáron jól fejlődtek és öt év alatt bő, élvezhető termést is hoztak. Az islandiak addig is felhasználták a szökőforrások forró vizét, — épen mint a japánok — melegházak fűtésére, de arra eddig még nem volt példa, hogy szabad ég alatt forró égővi gyümölcsöket érleljenek meg közelükben.

Milyen hosszú a Duna?

Egy folyó hosszúságát pontosan lemérni nem könnyű dolog. Nagyon sok kanyarulata, holt és mellékága van minden nagyobb folyónak. Ezek rendkívül megnehezítik azt, hogy a mérést pontosan és könnyen el lehessen végezni. Ez magyarázza meg, hogy a Duna folyó hosszúságát csak

a legutóbbi időben tudták megállapítani egészen pontosan. Az eddigi adatok szerint a Duna hosszúságát egyesek 2645 kilométerre, mások 2900 kilométerre vették. A nemzetközi Duna-bizottság által megejtett mérés alapján kiderült, hogy a Duna-folyó hosszúsága 2850 és fél kilométer. Nagyon fontos számadat az is, amit a Duna-bizottság a Duna vizgyűjtő területére nézve állapított meg. A helyzet ugyanis az, hogy a Dunával kapcsolatos nemzetközi kiadások fedezéséhez az egyes nemzetek abban az arányban kell, hogy hozzájáruljanak, mint amekkora területről a Duna felveszi valamely országban a vizeket. A Duna egész vizgyűjtő területét 788 ezer 870 négyzetkilométerben állapították meg.

Esetek Pista bácsival.

1. Másodikszor kapálatlan maradt.

Valami nagyobbszabású ünnepély alkalmával Pista bátyánkat felfedezi a tömegben az egyik kiváló pap, kivel valamikor könyökes pajtások voltak a falusi iskolában. Azóta nem igen volt találkozásuk. A pap nagyon megörült a rég nem látott iskolatársának. Kitérő örömmel üdvözli Pistabát:

— Szervusz, Pista lelkem, hogy vagy, ej, de régen nem találkoztunk.

Pistabá alázatosan megemeli a kalapját s a kedves üdvözlésre tisztelettel válaszol:

— Adjon Isten jónapot tiszteletes uram.

A papot kellemetlenül érinti ez a hideg fogadás az ő barátságos üdvözlésére, a várt szervusz helyett, s bá-

torítani akarja Pista bátyánkat, hogy őt ne címezze, hiszen együtt jártak iskolába s akkor is tegezők pajtások voltak, hát most is csak szólítsák úgy egymást, mint akkor régen. De Pista bátyánk nem inog meg, hanem alázattal megszorítva a feléje nyújtott baráti kezét, ezt mondja:

— Hát az igaz, tiszteletes úr, de hát látja, én másodikszor kapálatlan maradtam volt s beléhótam a burjánba.

2. Vétségéből történt az is...

Valami elitélendő dolog történt a faluban. Pistabá egy csoport emberrel tárgyalja a dolgot. Nagyon kárhóztatja az elkövetett cselekményt, szidja az elkövetőjét s mondogatja, hogy ő életében örökké, hogy gyűlölte a hitványságot. Az emberek bólogatva hallgatják Pistabát, aki nem veszi észre, hogy míg ő beszél, felesége — kivel már vagy harminc éve él példás, boldog életet — a háta mögé érkezett s ő is hallgatja Pistabá elkeseredett kifakadásait a „hitványság” ellen.

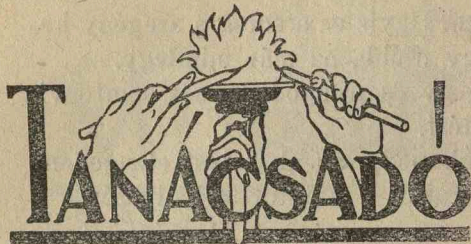
— Látjátok, — mondja — én soha életemben semmiféle hitványságot el nem követtem, nohát én sem voltam ugyan makulátlan épen, — mondja hamiskásan — néha-néha bizony, ha szép asszonyt láttam, rákacsintottam, ha a más felesége volt is — s ekkor észreveszi feleségét, megijed, egy percre zavarba jön, de csak egy percre s aztán kezét zivére téve, huncutkás mosolygással mondja a feleségének: de azt is mindig csak tévedésből, Lina lelkem, mert én mindig azt hittem, hogy te vagy!

Marosy Albert.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadási díj fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

B. P. Az agyagedények kellemetlen szagát úgy tüntetheti el, ha szódát főz bennük, utána jól kiöblíti, s lehetőleg napon szárítja. A használatban levő agyagedényeket évenként legalább egyszer szódás vízzel kell kifőzni.

Zs. M. Ha gyermeke a betűket nagyon közelről nézi és fejét gyakran fájlalja, annak a jele, hogy látása nem jó, valószínűleg rövidlátó. Semmiesetre se kísérletezzék vásári látványokkal, hanem vigye gyermekét orvoshoz, mert hozzánemértő ember könnyen tönkretelheti a gyermek látását.

M. Zs. Ha vászonvásárlás alkalmával nem bízik a cérnávaszon valódiságában, huzzon ki belőle egy szálat, sodorja szét és hirtelen tépje ketté. A valódi cérnávaszon száalai hirtelen ketté szakadnak és egyenesek maradnak, míg a pamutszál egészen bolyhos lesz és száalai összezsugorodnak.

B. A. Petróleumosíveg szagát úgy tüntetheti el, hogy higitott oltott meszet önt bele, egy napig állni hagyja s utána tiszta vízzel jól kiöblíti. Ha még szagos volna az üveg, az eljárás még egyszer megismétlendő.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 Lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelenteti új előfizetőkért.

B. B. Erősd. H. A. Kőszegremete, T. P. Szapárfalva. Sz. D. Almásmalom. L. D. Kissolymos. G. P. Partos.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Azon előfizetőink részére, akik az utóbbi hetekben fizették be múlt év végéig szóló hátrálékos díjaikat, a könyvnaptárt fokozatosan megküldjük. Ezek részére a szétküldést már megkezdtük és néhány napon belül az összeseknek elküldjük. Azon hátrálékosoknak, akik nem rendezték múlt év végéig szóló díjaikat, csak abban az esetben küldhetjük meg a naptárt, ha rövid időn belül beküldik a díjat, mert naptárkészletünk fogytán van s akik később küldik be a díjat, nem ígérhetjük biztosan a naptár elküldését csak addig, amíg naptár áll rendelkezésünkre. Felszólítunk tehát minden hátrálékost, hogy saját érdekében igyekezzenek a díj beküldésével, mert naptárt nem küldhetünk azoknak, akik csak hetek múlva küldik be a díjat, mert mint említettük, nagyon kevés naptár áll még rendelkezésünkre.

Sz. I. Kárásztelek. Kérését sajnálatunkra nem teljesíthetjük s a lapot évi 150 lejért küldhetjük csak. A naptár címére 2-szor is elküldöttük.

Sz. K. Majlátfalva. A magyarok története kifogyott. Sziveskedjék helyette más könyvet kiválasztani a „Magyar Nép Könyvtára”-ból s azt értesítése után megküldjük.

B. F. Alsóboldogfalva. Idegen országba pénzt csak a Nemzeti Bank engedélyével lehet küldeni.

K. Gy. Barót. Mint új házasnak csak abban az esetben küldhetjük egy évig ingyen a lapot, ha a házasság megtörténtét lelkész által igazolja.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. J. Ozsdola 85, K. A. Alsószopor 305, B. A. Papole 155, Sz. A. Bulgártelep (a befizetett 300 lej 1938 dec. 31-ig szól), V. A. Radnot 150, (r. 1940 dec. 31-ig), M. P. Óbesenyő 150, (r. 1939 márc. 1-ig), Nagyernyéről: I. D. 150, E. A. 150 és V. Sz. A. 150, B. A-né Sep-rőd 150, H. M. Zselyk. No. 99. 150, H. A. Zimándujfalu 155, B. J. Szentjobb 155, Özv. L. K. Biharpüspöki 155, Sz. J. Zimándköz 105, L. I. Felsőbánya 155, R. L. Nagysomkut 155, N. K. J. Alsórákos 155, F. I. Székelyszenterzsébet 150, (r. 1941. dec. 31-ig), B. A. Csikdánfalva 155, Cs. I. Kézdivásárhely 155, B. D. Etéd 150, P. L. Szentkatolna 155, D. S. Felvine 155, Társas kör Világos 155, H. M. Kisiratos 130, Erdőgyarakról D. I. 130, O. A. 150, D. P. Hadikfalva 155 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Alláskeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugy-szintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

A kertészlet minden ágában jártas 35 évet meghaladó, de 50 éven aluli kertész alkalmazást nyer 1940. március 1-től dr. C. I. Barbul gazdaságában. Ambud, jud. Satumare. Fizetés meg-egyezős szerint.

ERDÉLY LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI
ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAPJA

MEZOGAZDASÁGI SZEMLE

MUTATVÁNSZÁMOT
INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL

CLUJ-KOLOZSVÁR
STR. BARON L. POP 5. SZÁM.

Előfizetési díja
egész évre csak
80⁰- lej

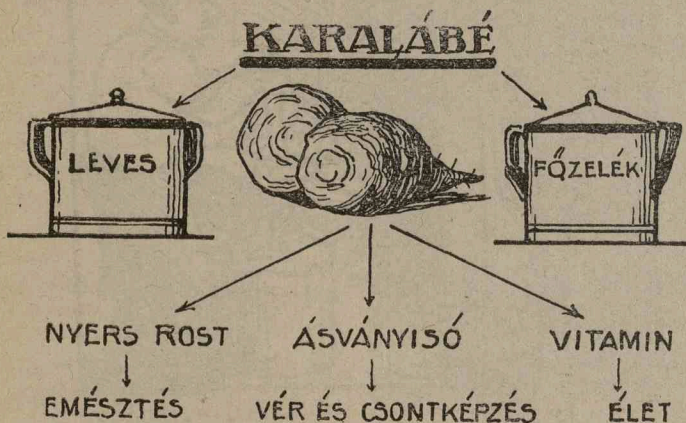
Törökország gyászos napjai.

Az idei január örökre gyászos emlékezetű lesz Törökország számára. Az ország keleti részeit példátlan földrendés döntötte romokba. Sok tizezerre rug azoknak a szerencsétleneknek a száma, akik a földindulás borzalmi között életüket veszítették. Tűz és fagy egyaránt pusztítottak a szerencsétlenség színhelyén. A szenvedések enyhítésére mindent megtett a kormány. Izmet Inonü köztársasági elnök személyesen is megjelent a lakosság vigasztalására. Képünkön egy asszony sirva mondja el panaszait a köztársasági elnöknek.

A karalábé a legegészségesebb zöldség.

Határozottan állíthatjuk, hogy a karalábét konyháinkon nem részesítik kellő megbecsülésben. A karalábé pedig mindenképpen megérdemelné ezt, mert rendkívül egészséges és azok számára, akik vásárolják olcsó zöldség

féle. Az eltartása is nagyon könnyű, mert a karalábé fejek a telelő veremben, vagy a pincében letéve, minden különösebb gondozás nélkül jól áttelelnek.

A karalábé rendkívül egészséges azért, mert tápanyagok mellett nagyon sok nyers rostot, ásványi sókat és vitaminokat tartalmaz. A nyers rost kiválóan elősegíti az emésztést és renyhe gyomrú embereknél valóságos csodákat

művel. Az ásványi sók vér- és csontképző hatásuk, a vitaminok pedig, mint tudjuk, a szervezetre nézve nélkülözhetetlenek. Az elmondottak mindenképpen indokolják, hogy a karalábét leves és főzelék formájában minél gyakrabban kell felhasználni. Ha valakinek a gyomra nem bírja a karalábét, legalább abban a formában élvezze, hogy a levesbe főzessen karalábét, amit aztán nem feltétlenül kell a levessel együtt elfogyasztani.

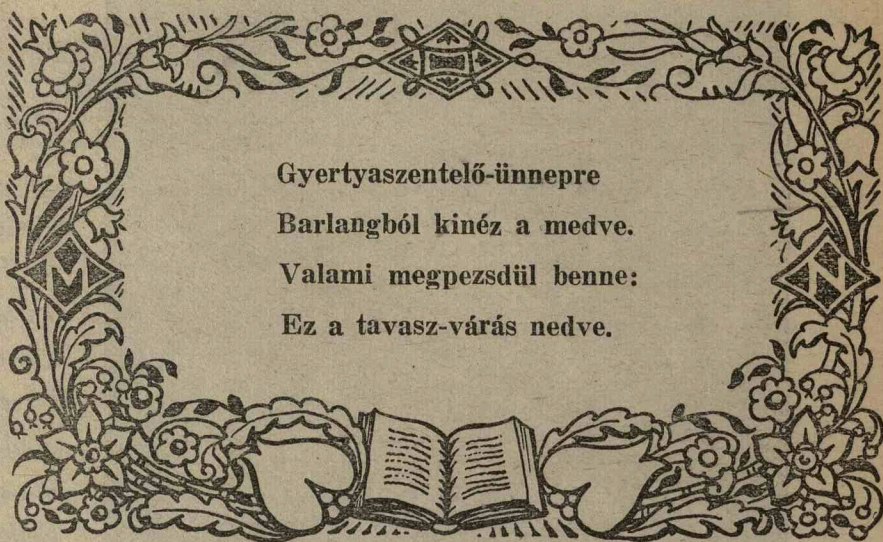
Penészfoltok eltávolítása a ruhából.

A nedves helyen tartott és sokáig nem használt fehérnemű, vagy az olyan ruha, mely nem teljesen száraz állapotban volt hosszabb ideig eltéve, kisebb-nagyobb sűrűkés penészfoltokat kap, ami rendes mosás útján nem tűnik el. Ezeket a foltokat úgy kell kitisztítani, hogy egy evőkanálnyi törött sót egy evőkanálnyi szalmiákszesszel összekeverünk, kevés langyos vízben feloldjuk és az oldattal jól bekenjük a foltokat. A ruhát néhány órára kiakasztjuk a levegőre, majd rendesen kimossuk. Ilyen eljárás mellett a foltok teljesen eltűnnek a ruhából.

Szappanmaradékok célszerű felhasználása.

Most, amikor minden téren a legnagyobb takarékoságot kell alkalmazni, a gondos háziasszony nem dobja el a szappan darabkákat és szilánkokat, hanem azokat meggyűjtve, folyós szappant készít a következő módon: A maradékokat kissé megaprítva üvegbe töltjük, meleg vizet öntünk rá és ezt gyakori felrázással addig hagyjuk állni, míg a szappan teljesen feloldódott. Használatkor keveset a tenyerünkbe öntünk és úgy mosakodunk vele, mint rendes szappannal. Tetszés szerint kevés illatszert is adhatunk hozzá, mely a folyadékot finomítja. A folyékony szappannal való mosás igen kellemes és lehetővé teszi a legkisebb szappandarab felhasználását is.

CLUJ
DR. BALOGH ERNO UENAK
FENAR
9 7798077A 2010
Elisabeta 6

Gyertyaszentelő-ünnepre
Barlangból kinéz a medve.
Valami megpezsdül benne:
Ez a tavasz-várás nedve.

Vigyázz magadra!

Hogyan lehet a náthát könnyű szerrel elmulasztani?

A nedves, hideg időjárás egyik leggyakoribb betegsége a nátha, amely nagyon sokszor megkeseríti az ember napjait. Alább közlünk egy igen jó szert, amellyel sikeresen elmulaszthatjuk a náthát.

Egy kávéskanálnyi kámforszeszt tegyünk egy mély, széles edénybe s aztán töltsük meg félig forró vízzel. Készítsünk egy papírtölcsért s a hegyéből vágjunk le annyit, hogy orrunkat beleilleszthessük. Ezen tölcserít tegyük az edényre s ilyen módon 10—15 percig szívjuk fel orrunkon keresztül a kámforszeszt tartalmú forró víz gőzét. Ezen eljárást 4—5 órai időközökben ismételjük meg, legtöbbször már háromszori használat után teljesen elmúlik a nátha.

Gyümölcs idegenszerű ízének megjavítása.

Ha a gyümölcs dohos szalma, vagy széna közt, gyanús vagy kátrányos ládák mellett hevert, igen könnyen kellemetlen, idegenszerű ízt kap. Ez az íz néha nagyon csekély, máskor azonban olyan erős, hogy a gyümölcsöt élvezhetetlenné teszi. Az ilyen mellékízt nem távolítja el semmi más, csak az erős szellőztetés. Szellős padláson, fagymentes időben a szabadban ki kell teregetni a gyümölcsöt nád- vagy léccárványokra és lehetőleg több napig léghuzatnak és szélnek kiténni.

Jó hely.

Egy vidéki kovácsmesterhez beállít egy borzas kovácslegény.

Mester: Akar valamit?

Legény: Nem fogadhat-e fel legénynek, majszter uram?

Mester: Nem lehet, mindent magam csinállok.

Legény: No, ez éppen nekem való hely volna!